

Основни заключения и препоръки на Институт за развитие на публичната среда, свързани с въздействието на изборното законодателство и необходимостта от промени

[Институтът за развитие на публичната среда](#) (ИРПС) е фокусиран върху оценката на въздействието на изборните правила. Изготвяме анализи след всеки един произведен избор, които да послужат на законодателя и гражданите при формиране на мнение за начина на функциониране на изборните правила.

Събираме и анализираме данни за изборния процес и кампанията, които използваме, за да „измерим“ как новоприетите норми влияят върху осигуряването на среда за честни и свободни избори.

Основен фокус на нашия мониторинг на тези избори бе поведението на медиите по осигуряване на прозрачност на договорите за отразяване на кампанията с участниците в изборите; средствата, вложени в кампанията – използване на публичния регистър на Сметната палата за дарения в кампанията; използването на медийните пакети; регистрирането на наблюдатели, застъпници и политически представители; събирането на подписки за участие в изборите; прозрачност и отчетност в дейността на изборната администрация; информационно-разяснителната кампания за избирателите; подготвеността на изборната администрация.

Основни заключения от мониторинга на ИРПС, свързани с въздействието на промените в правилата за организация и провеждане на избори:

1. Силно политическо противопоставяне и конфликти при определяне на състава на ЦИК - спорове при тълкуването на текстовете от Изборния кодекс (ИК) при определяне на размера на политическите квоти в ЦИК. Промяна в движение на ИК - комисията стана 20 души, предишният състав беше от 21. Стигна се до оспорване пред Конституционния съд на указа на президента за назначаване на членове на ЦИК.

2. Възможността за [електронна проверка](#) чрез сайта на ЦИК на подписките на участниците в изборите, доведе до разкриване на известната практика за злоупотреба с лични данни от партии, коалиции и кандидати. Бяха получени значителен брой сигнали – 1300 са жалбите в Комисията за защита на личните данни (КЗЛД). В прокуратурата има над 200 сигнала. Институциите нямат ясен отговор какво следва - това подрива допълнително доверието в изборния процес. ИРПС заяви своето намерение да наблюдава дейността на КЗЛД по разглеждане на преписките, свързани със злоупотреба с лични данни от участници в изборите.

3. Бяха регистрирани десетки хиляди наблюдатели. Данните за броя на наблюдателите и организациите са представени в [приложението](#) към заключенията. Появата на безпрецедентен брой наблюдатели не е функция на нови правила, а реализиране на престъпна стратегия за контролиран и купен вот. Тази стратегия повтаря и усилва по-стари стратегии, използвани по отношение на застъпниците и представителите на партиите, използвани като мрежа за контролиране и купуване на вот.

4. Облекчените условия за участие - нисък депозит и намалени изисквания за брой подписи, не „наводни“ изборния процес с много кандидати и не разпиля вота. Имаше затруднения пред събирането на подписи от независими кандидати - бяха поставени в неравностойно положение спрямо партиите и коалициите – формулярът за подписката бе ненужно усложнен.

5. Преференцията проработи. Въпреки появата на феномена „15/15“, данните показват, че избирателите желаят да използват преференция - 26% от действителните гласове са с преференция. Разбивка на данните за използването на преференция са представени в [приложението](#). Необходимо е да има много по-масирана информационна кампания, разясняваща действието на преференциите.

6. Въпреки липсата на информационна кампания за машинното гласуване, експериментът в 100 секции показва, че избирателите възприемат сравнително добре въвеждането на технологии, свързани с облекчаване на вота. 32% от избирателите в 100-те секции са гласували с машините. Темата за електронното гласуване от дистанция има добра основа да се развива. Мнозинството в парламента не одобри провеждането на референдум, който да се произнесе по този въпрос. Данни за машинното гласуване са представени в [приложението](#).

7. Въпреки нововъведението в ИК – “обучително звено” към ЦИК, изборната администрация - особено на ниво СИК, продължава да е слабо подготвена. Методическите указания за секционните комисии бяха разпространени на хартия в деня преди изборите. Наблюдението констатира, че не се познават правилата за отчитане на преференциите и начинът на съгване на бюлетината от комисиите. Отчетени са множество нарушения в изборния ден, свързани с дейността на изборната администрация. Статистика на нарушенията по видове е предоставена в [приложението](#). Изследвани са регистрите на ЦИК и РИК за жалби и сигнали. Представени са и данни от наблюдението на ИРПС в изборния ден.

8. ЦИК качва видео архив на заседанията си (новост в ИК), но все още трудно се следи поименното гласуване на членовете на комисията, защото стенограмите не се публикуват навреме.

9. Общественият съвет към ЦИК не постигна добра комуникация с комисията, поради което не успя да повлияе достатъчно силно върху подобряването на процеса.

10. Облекченото разкриване на секции в чужбина предостави по-добри възможности на българските граждани извън граница да участват, но на някои места улесни и престъпните стратегии за контролиране на вота - примерът с Ленкница (Полша) е силно смущаващ.

11. Индикациите за неясно финансиране в кампанията са силни. ИРПС направи 6 публикации от своя мониторинг, посветен на набирането на даренията в кампанията и ресурса, насочен към медии . Публикациите могат да бъдат видени на сайта „[Отворен парламент](#)“. Изнесените в тях данни бяха широко цитирани от медиите. Данни от мониторинга на 34 централни и регионални медии има и в [приложението](#). Налага се изводът, че значителен брой медии не спазват изискването за публикуване на информация за договорите с участници в изборите, което не води до санкции за тях. Масово в печатните и онлайн медии се нарушава изискването всяко платено съдържание

да бъде маркирано. В печатните медии правилото се заобикаля като се маркират с логото "Избори 2014" само страниците, където се публикуват платени интервюта, дописки, карети. Мониторингът на ИРПС е изследвал обема на платеното съдържание в четири централни всекидневника. Данните могат да бъдат намерени в [приложението](#). За втори път ИРПС прави [анализ](#) на поведението на участниците в социалните медии.

Препоръки за промени в Изборния кодекс:

1. Въвеждане на Регионални преброителни центрове – ще гарантира висока степен на публичност и прозрачност в работата на изборната администрация. Въвеждането на преброителни центрове е една от най-сигурните мерки срещу купения и корпоративен вот и срещу сплашване на избирателите. Регионалните преброителни центрове имат отношение и към подобряване на администрирането на изборния процес. Въвеждането им позволява да се проведе преброяване на гласовете при еднакви стандарти. Ограничава се възможността за грешки при отчитане на резултатите от гласуването, за укриване на пропуски, както и за съзнателно манипулиране на резултатите от изборния процес.

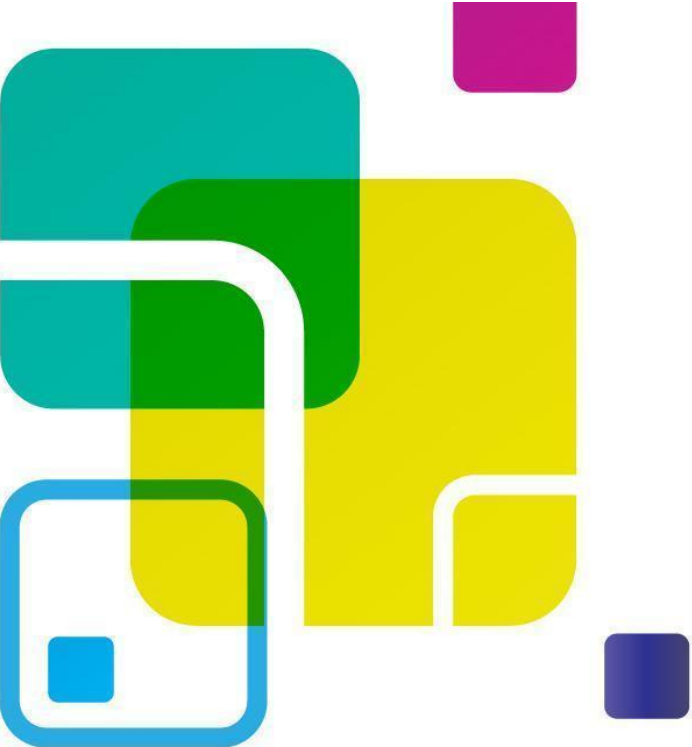
2. Въвеждане на задължителна преференция и премахване на възможността един кандидат да бъде в две листи. Преференцията следва да е задължителна, за да изпълни своята функция. Гласуване без отразена преференция за конкретен кандидат в партийната листа да се отчита като недействителен глас. Задължителният характер на преференцията ще ангажира и тези, които подкрепят подредбата на листата - като за целта трябва да го посочат еднозначно първия в нея. Всеки кандидат следва да се кандидатира само в една партийна листа. Запазването на категорията на „привилегирани кандидати“, за които се осигурява гарантирано избиране е несправедливо, създава неравнопоставеност между кандидатите. При използване на преференция, тази възможност подвежда избирателите, които показват предпочитания за определен кандидат, който може да влезе от друг избирателен район.

3. Професионална ЦИК от 9 – 11 души - отпадане на политическите квоти при структуриране на комисията ; служителите в администрацията на ЦИК да се назначават по Закона за държавния служител

4. Фигурата „представител на политическа партия“ в наблюдението на изборния процес да бъде премахната – има неясна функция и статут

5. Наблюдателите – да имат сайт, да публикуват програма за обучение, собствени обучителни ресурси, заключенията от наблюдението да се предоставят на ЦИК и да се публикуват. При подаване на заявление до ЦИК за регистрация може да се посочва обхватът и видът на наблюдението. Има организации, които наблюдават гласуването на хора с увреждания, лишени от свобода, малцинствени общности, гласуването в чужбина и др.

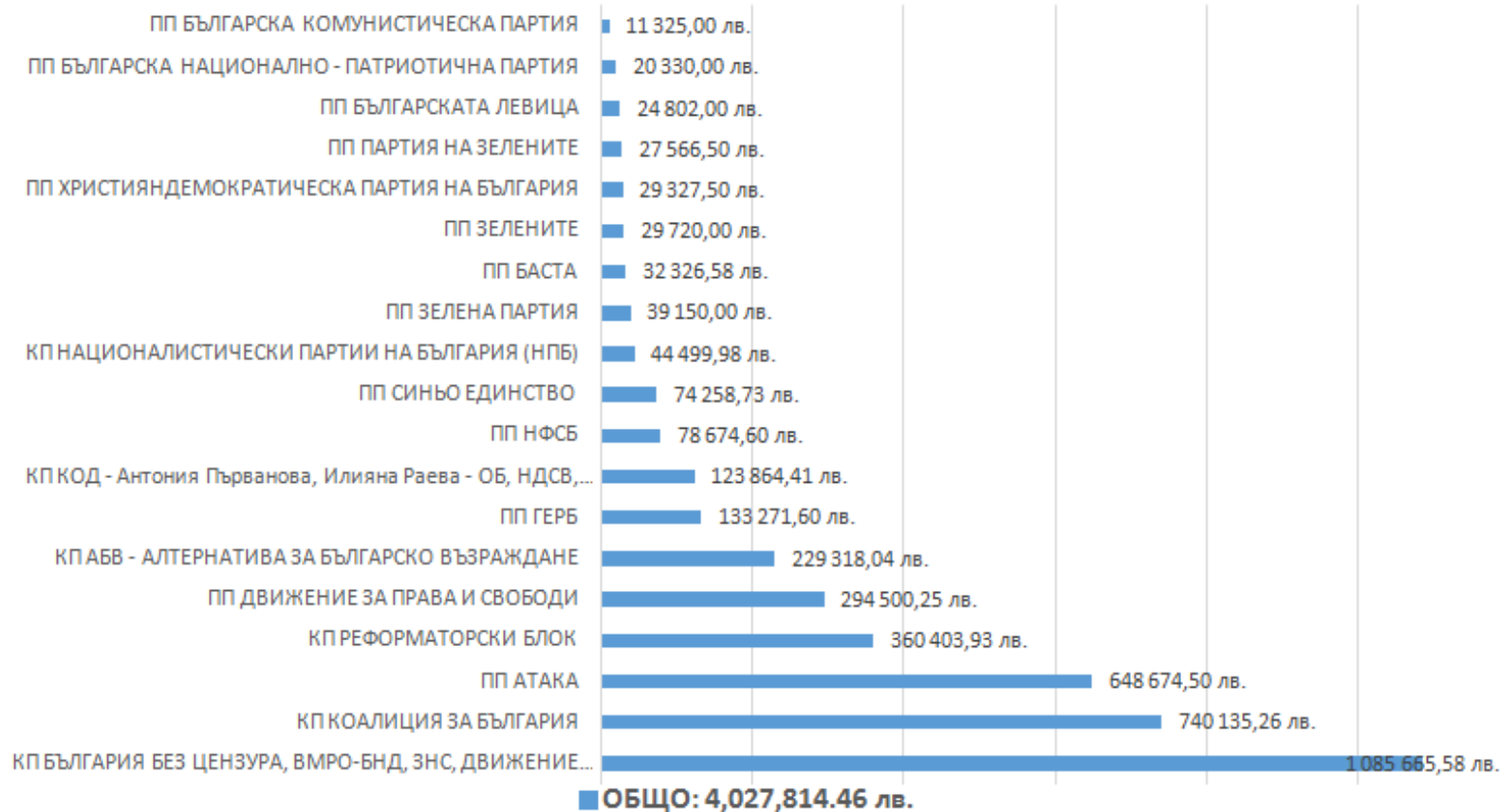
6. Да се обособи самостоятелен многомандатен избирателен район „Чужбина“.

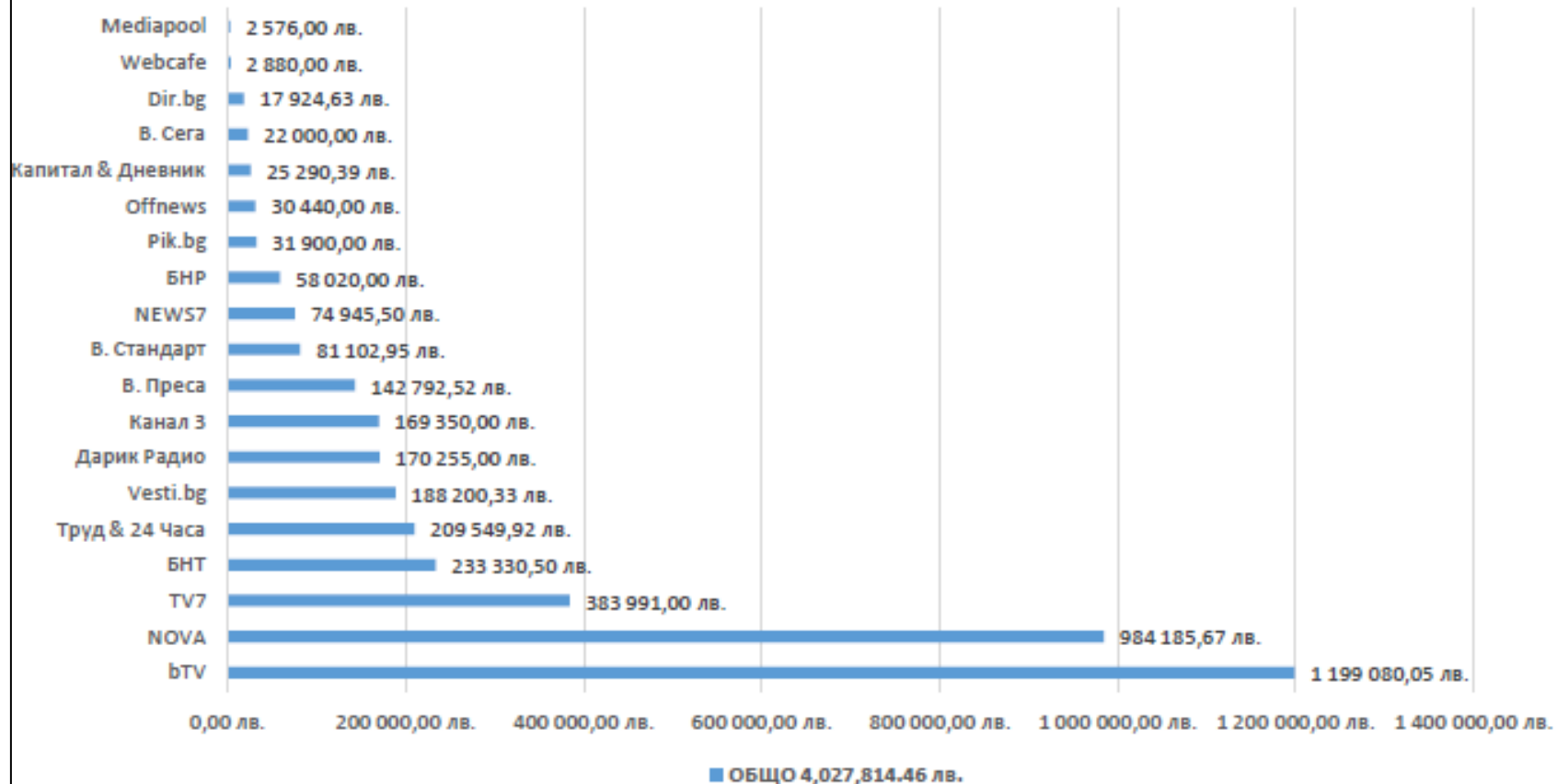
**Евроизбори 2014 – заключения от
граждански мониторинг върху
кампанията и изборния ден**

ОБЩА СТОЙНОСТ НА ДОГОВОРИТЕ КЪМ 28.05.2014г.

4,027,814.46 лв.

Приходи Към Медиите

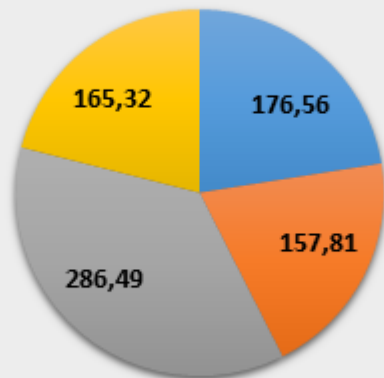

Мониторинг на медии, във
връзка с техните
финансови
взаимоотношения с
политическите субекти, по
време на предизборната
кампания

От включените 34 медии,
към 28 май 2014 г., 32 са
обявили оферти, а 22 от тях
са публикували
информация за договори с
участници в изборите

	МЕДИЯ	ПУБЛИКУВАНИ ОФЕРТИ	ПУБЛИКУВАНИ ДОГОВОРИ
1.	БНТ	ДА	ДА
2.	бTV	ДА	ДА
3.	NOVA	ДА	ДА
4.	TV7	ДА	ДА
5.	NEWS7	ДА	ДА
6.	КАНАЛ 3	ДА	ДА
7.	БНР	ДА	ДА
8.	Дарик Радио	ДА	ДА
9.	Radio Focus	ДА	НЕ
10.	в. Стандарт	ДА	ДА
11.	в. Преса	ДА	ДА
12.	в. Труд	ДА	ДА
13.	в. 24 часа	ДА	ДА
14.	в. Дума	ДА	НЕ
15.	в. Сега	ДА	ДА
16.	в. Монитор	ДА	НЕ
17.	в. Телеграф	ДА	НЯМА ДАННИ
18.	в. Марица	ДА	НЕ
19.	в. Струма	ДА	НЕ
20.	Vesti.bg	ДА	ДА
21.	Bnews.bg	ДА	НЕ
22.	Dnevnik.bg	ДА	ДА
23.	Capital.bg	ДА	ДА
24.	Bgnes.bg	ДА*	НЕ
25.	Pik.bg	ДА	ДА
26.	Фокус	ДА	НЕ СЕ ЧЕТЕ
27.	Dir.bg	ДА	ДА
28.	Гласове	НЕ	НЕ
29.	Offnews.bg	ДА	ДА
30.	Mediapool.bg	ДА	ДА
31.	Vsekiden.com	НЕ	НЕ
32.	Novini.bg	ДА*	НЕ
33.	Webcafe.com	ДА	ДА
34.	Blitz.bg	ДА	НЕ

Общо 786.18 страници

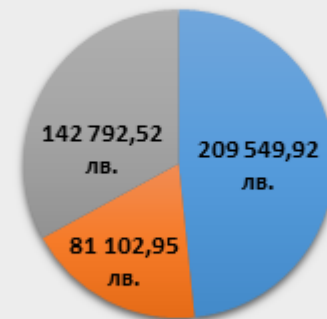

■ Труд ■ 24 Часа ■ Стандарт ■ Преса

**Приходи на четирите
вестника съгласно
публикуваните договори за
медийно отразяване**

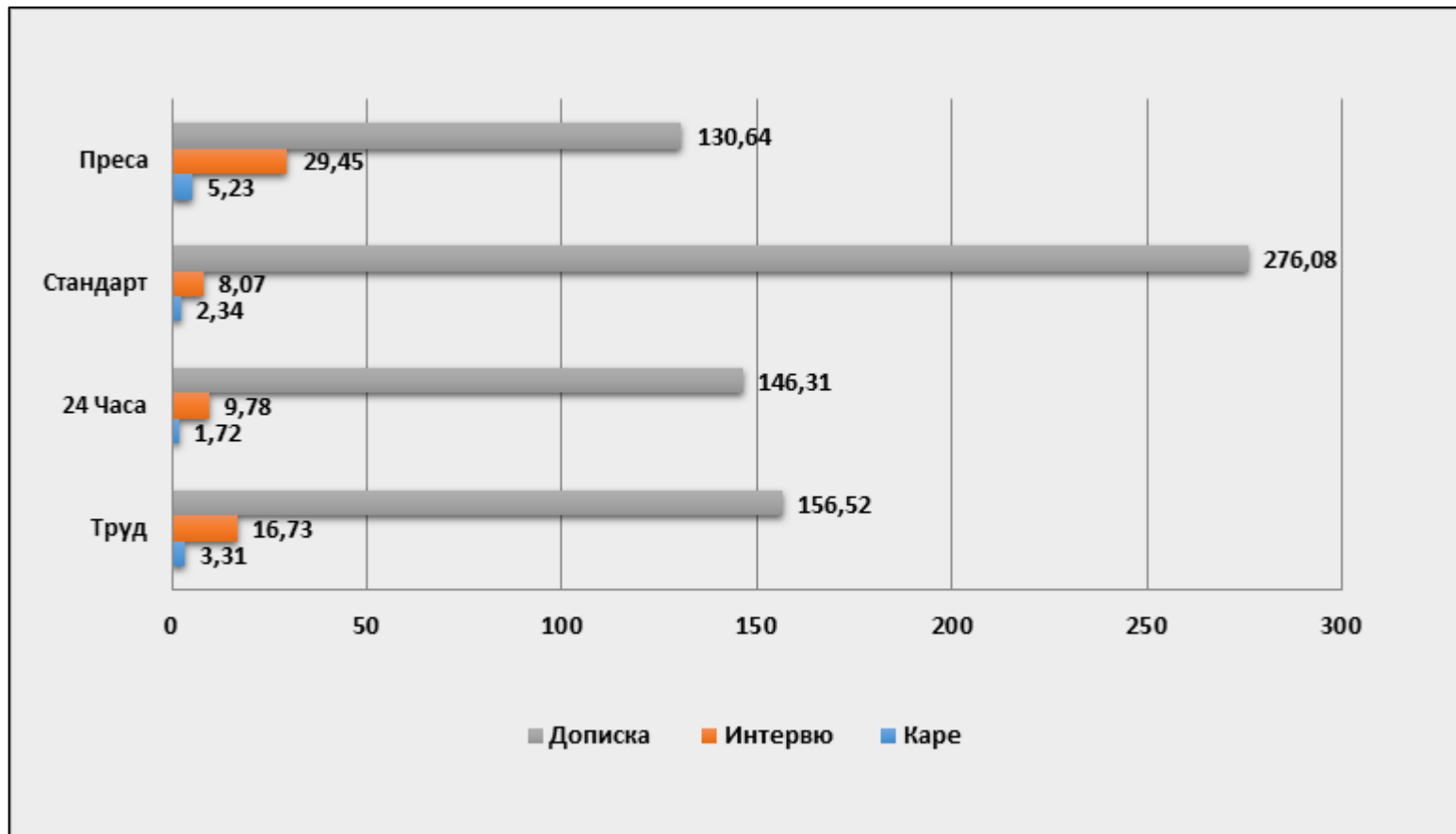
**Брой страници, които четирите
вестника са отделили за отразяване
на предизборната кампания**

Приходи 433 445.39 лв.

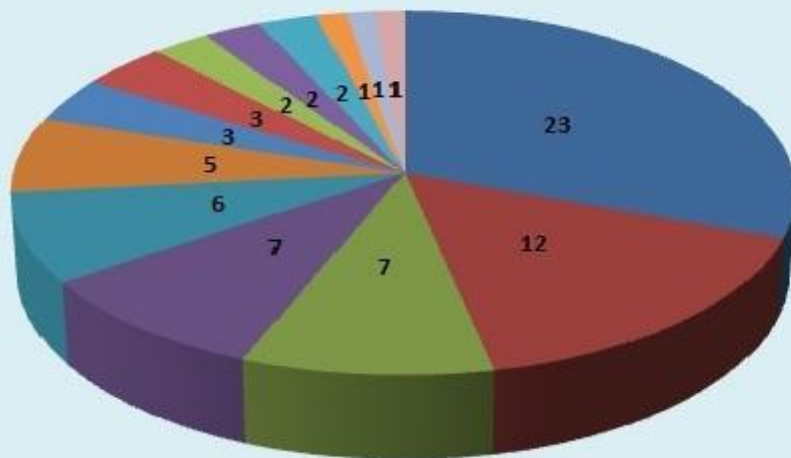
■ Труд & 24 Часа ■ Стандарт ■ Преса

Вид на материалите и разпределението им по страници

Общо 75 жалби, постъпили в ЦИК на 25.05.2014 г.

Типове жалби, постъпили в изборния ден в ЦИК

- Административни/процедурни нарушения на СИК 23
- Агитация в предизборния и изборния ден 12
- Възпрепятстване на гласуване 7
- Купуване на гласове/Манипулация на вота/Контролиран вот 7
- Нарушения в/с избирателните списъци 6
- Жалба срещу решение на РИК 5
- Други 3
- Недопускане на наблюдатели, застъпници и представители 3
- Нарушаване тайната на вота 2
- Нарушения на наблюдатели 2
- Бюлетината няма всички реквизити/Копие на бюлетина 2
- Жалба срещу решение на ЦИК 1
- Нарушение на Закона за защита на личните данни 1
- Нерегистрирани застъпници 1

Общо 187 сигнала, постъпили в ЦИК на 25.05.2014 г.

Основните типове сигнали,
постъпили в ЦИК в изборния ден

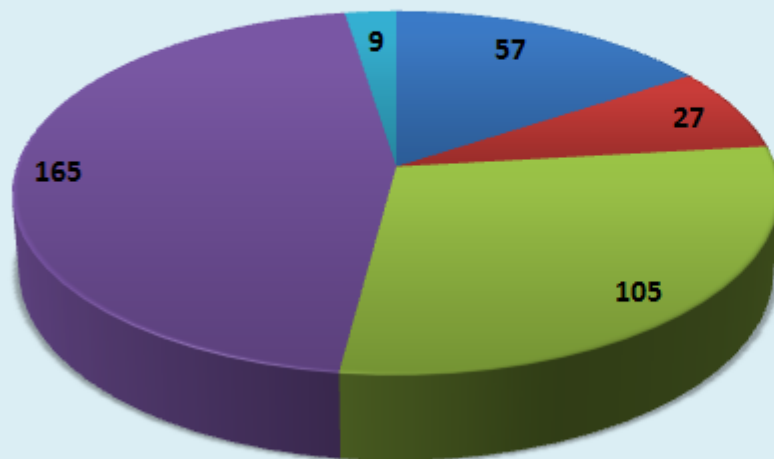
- Шест РИК - Варна, Враца, Пазарджик, 23 София, 25 София и Шумен, не поддържат регистрите си за жалби и сигнали.
- Общо 363 жалби и сигнали.

Разпределение на жалбите и сигналите към РИК по тип.

Резултати от жалбите и сигналите, подадени към РИК

Резултати от жалбите и сигналите, подадени към РИК

■ Отхвърлени/Неоснователни 57

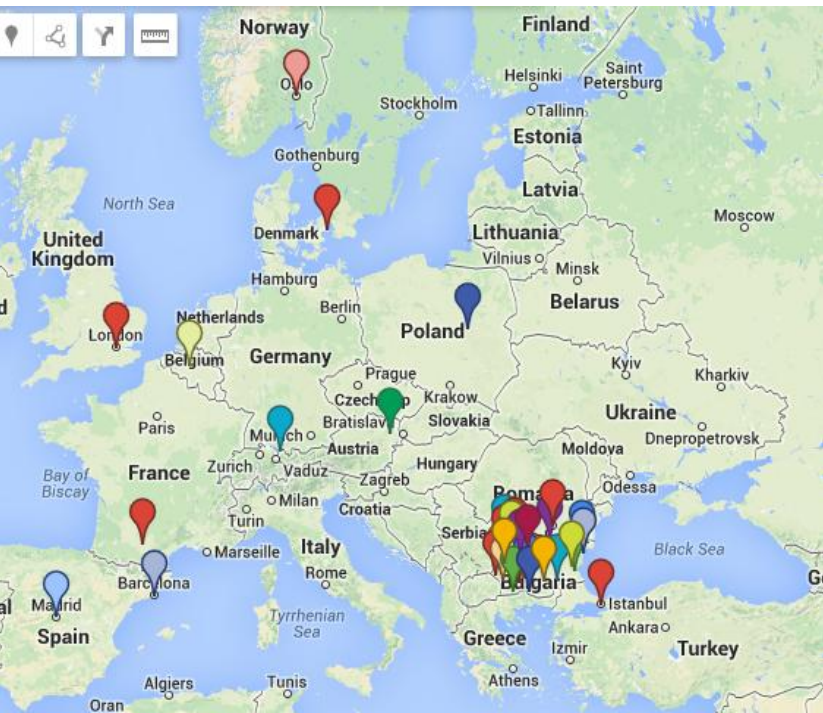
■ По компетентност 27

■ Уважени 105

■ Оставени без уважение/без разглеждане 165

■ Липсва решение 9

Наблюдение в страната - 46 населени места

Наблюдение в чужбина - 12 държави - Норвегия, Дания, Великобритания, Полша, Австрия, Испания, Румъния, Франция, Швейцария, Белгия, Турция, САЩ

Наблюдателите на ИРПС

С Решение№ [224-ЕП/23.04.2014](#) на Централната изборителна комисия, Институт за развитие на публичната среда бе регистрирана като наблюдател на изборите за членове на ЕП от РБългария на 25 май, 2014 г. С четири последващи решения на ЦИК, ИРПС регистрира общо 100 независими наблюдатели за изборите.

Всички наблюдатели са доброволци, преминали през обучения на ИРПС. Всеки наблюдава на мястото, където живее. Една част от наблюдателите обхождаха предварително избрани секции в изборителни райони, след извършена оценка на риска. Всеки наблюдател попълва [декларация за неутралност на наблюдението](#).

За наблюдението на изборния ден са разработени специални чек-листи за наблюдателите. Специални чек-листи са разработени и за наблюдението на секциите, в които се проведе експериментално машинно гласуване.

ИРПС разработи и обучителен материал за организацията и провеждането Евроизбори 2014:

- ❖ [Евроизбори 2014 – Процедури в местата за гласуване \(наръчник\)](#)

Обобщени данни за наблюдението на ИРПС:

- ❖ Откриване на изборния ден в 55 секции в страната, 15 секции в чужбина.
- ❖ Наблюдавани 162 секции в страната по време на изборния ден, 17 секции в чужбина.
- ❖ Закриване на изборния ден - 53 секции в страната, 17 секции в чужбина.

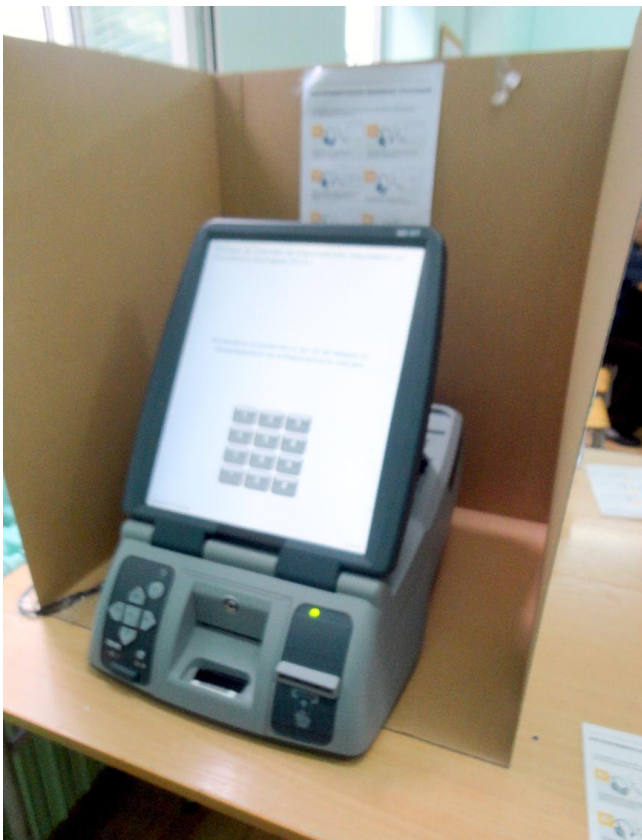
12 подадени от ИРПС сигнала за нередности и нарушения на изборния процес

- ❖ ненаранен печат;
- ❖ присъствие на лица без баджове или с баджове не по образец в изборните помещения - представители, застъпници и наблюдатели (вкл. лица, които чакат да им бъдат донесени удостоверенията и баджовете
- ❖ сигнали за организирано извозване на гласоподаватели);
- ❖ нерегламентирано поставени агитационни материали в пряка близост до секция;
- ❖ липсващи информационни материали в секция;
- ❖ сигнал за недопуснат наблюдател при закриването на изборния ден.

Видове нарушения

- ❖ **Откриване на изборния ден** - ненаранен печат, присъствие на лица без баджове в изборните помещения, непоставяне на бюлетина образец.
- ❖ **По време на изборния ден** - наличие на представители, застъпници, наблюдатели без баджове; сигнали за организирано извозване на гласоподаватели в три секции; бюлетините не се сгъват от СИК; на места номерчето от долната част на бюлетината се откъсва предварително; неизготвяне на списък с влезлите в секциите застъпници, наблюдатели, политически представители.
- ❖ **Закриване на изборния ден** - всички наблюдавани секции са закрити без закъснение (19.00 ч.), без да има хора пред секциите; наблюдавани проблеми с тонерите и копирните машини; неспазване на правилата за броење на преференциите.

Машинно гласуване

- ❖ На територията на 2 РИК-а в общо 100 секции бе проведено експериментално машинно гласуване.
- ❖ Основна роля за активността при машинното гласуване имат членовете на СИК.
- ❖ Голяма част от гласоподавателите не са информирани за възможността за експериментално машинно гласуване.
- ❖ Общ брой избиратели, гласували машинно - 8 104
- ❖ 32% от избирателите, гласували в стоте секции, са упражнили и правото си на експериментално машинно гласуване

Кандидатски листи	Действителни гласове
ПП ГЕРБ	2714
РЕФОРМАТОРСКИ БЛОК	1577
КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ	1142
АБВ - АЛТЕРНАТИВА ЗА БЪЛГАРСКО ВЪЗРАЖДАНЕ	455
БЪЛГАРИЯ БЕЗ ЦЕНЗУРА, ВМРО, ЗНС, ГЕРГЬОВ ДЕН	417
ПП АТАКА	302
ПП ГЛАС НАРОДЕН	224
ДПС - Движение за права и свободи	213
ЗЕЛЕНИТЕ	138
Коалиция КОД - Антония Първанова, Илиана Раева - ОБ, НДСВ, СДП	135
ПП НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ ЗА СПАСЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ (ПП НФСБ)	126
СИНЬО ЕДИНСТВО	104
ПП ЗЕЛЕНА ПАРТИЯ	87
Инициативен комитет - Виктор Тенчев Папазов	69
БЪЛГАРСКАТА ЛЕВИЦА	62
ПАРТИЯ НА ЗЕЛЕНИТЕ	55
Инициативен комитет - Румяна Вълчева Угърчинска-Винсенти	48
Християндемократическа партия на България	36
ПП БАСТА	25
Инициативен комитет - Евгения Златева Банева	17
БКП	17
Коалиция НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИ ПАРТИИ НА БЪЛГАРИЯ (НПБ)	12
БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНО-ПАТРИОТИЧНА ПАРТИЯ	10
СЪЮЗ НА КОМУНИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ	7

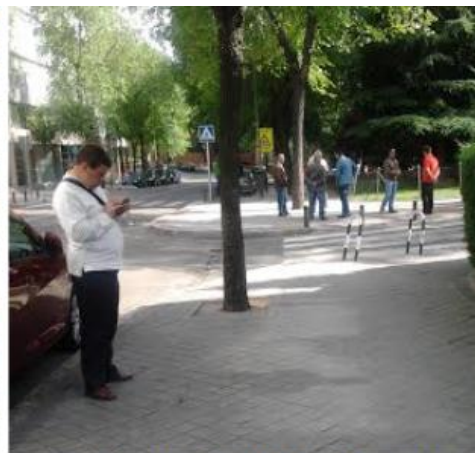
Резултати от
машинното
гласуване по
партии

Наблюдение на изборния ден в чужбина

- ❖ Изборният ден протича спокойно в наблюдаваните секции
- ❖ Във Варшава непознаването на изборното законодателство от страна на членовете на СИК е довело до допускане до гласуване на наши сънародници, които вече са били подали своя глас за представители на Полша в ЕП.

Предсрочни парламентарни избори 2013 - Лондон

Евроизбори 2014 - Мадрид

Окончателен брой гласове, получени от участниците в Евроизбори 2014

Партия, Коалиция, ИК	Гласове	Разпределение
ПП ГЕРБ	680838	30.402%
КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ	424037	18.935%
ДПС - Движение за права и свободи	386725	17.269%
БЪЛГАРИЯ БЕЗ ЦЕНЗУРА, ВМРО, ЗНС, ГЕРГЬОВДЕН	238629	10.656%
РЕФОРМАТОРСКИ БЛОК	144532	6.454%
АБВ - АЛТЕРНАТИВА ЗА БЪЛГАРСКО ВЪЗРАЖДАНЕ	90061	4.022%
ПП НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ ЗА СПАСЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ (ПП НФСБ)	68376	3.053%
ПП АТАКА	66210	2.957%
ПП ГЛАС НАРОДЕН	22440	1.002%
Коалиция КОД - Антония Първанова, Илиана Раева - ОБ, НДСВ, СДП	20487	0.915%
ЗЕЛЕНИТЕ	12547	0.560%
БЪЛГАРСКАТА ЛЕВИЦА	11014	0.492%
СИНЬО ЕДИНСТВО	10786	0.482%
БКП	9318	0.416%
ПП ЗЕЛЕНА ПАРТИЯ	7989	0.357%
Инициативен комитет - Виктор Тенчев Папазов	7652	0.342%
Инициативен комитет - Румяна Вълчева Угърчинска-Винсенти	7373	0.329%
ПП БАСТА	7330	0.327%
Инициативен комитет - Евгения Златева Банева	6188	0.276%
ПАРТИЯ НА ЗЕЛЕНИТЕ	5218	0.233%
СЪЮЗ НА КОМУНИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ	3217	0.144%
БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНО-ПАТРИОТИЧНА ПАРТИЯ	3000	0.134%
Християндемократическа партия на България	2964	0.132%
Коалиция НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИ ПАРТИИ НА БЪЛГАРИЯ (НПБ)	2499	0.112%

Платформата “За честни избори”

- ❖ Платформата „За честни избори“ (www.fairelections.eu) представлява online карта, събираща информация от гражданите за нарушенията на изборния процес, на които те са станали свидетели.
- ❖ Сигналите към платформата могат да се изпращат през интернет, по e-mail, през социалните мрежи Facebook и Twitter, или по телефон.
- ❖ Сигналите се отбелязват на картна основа върху територията на България, като към тях могат да бъдат прикачвани снимки и видео-материали.
- ❖ По този начин се дава възможност за гражданите публично и без посредник да оценят изборния процес в България.

The screenshot displays the website for 'Fair Elections' (www.fairelections.eu). At the top, there is a search bar with 'български език (BG)' selected. Below it is a red button labeled 'ИЗПРАТЕТЕ СИГНАЛ'. The main navigation bar is green and contains the following items: 'НАЧАЛО', 'СИГНАЛИ', 'ИЗПРАТЕТЕ СИГНАЛ', 'АБОНАМЕНТ ЗА СИГНАЛИ', 'СВЪРЖЕТЕ СЕ С НАС', 'ЗА ПРОЕКТА', 'КАК ДА ПОДАДЕМ СИГНАЛ', and 'БАНЕРИ'. The main content area features a map of Bulgaria with numerous red circular markers, each containing a number representing the count of reports in that area. A sidebar on the right lists categories of violations under the heading 'ВСИЧКИ КАТЕГОРИИ':

- КУПУВАНЕ НА ГЛАСОВЕ
- КОНТРОЛИРАН ВОТ
- НАТИСК ВЪРХУ ИЗБИРАТЕЛИТЕ
- ИЗБОРЕН ТУРИЗЪМ
- НАРУШЕНИЯ В ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ
- ПРОБЛЕМИ / НЕРЕДНОСТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ИЗБОРНИЯ ПРОЦЕС
- ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕЗИК НА ОМРАЗАТА
- ДРУГИ НАРУШЕНИЯ

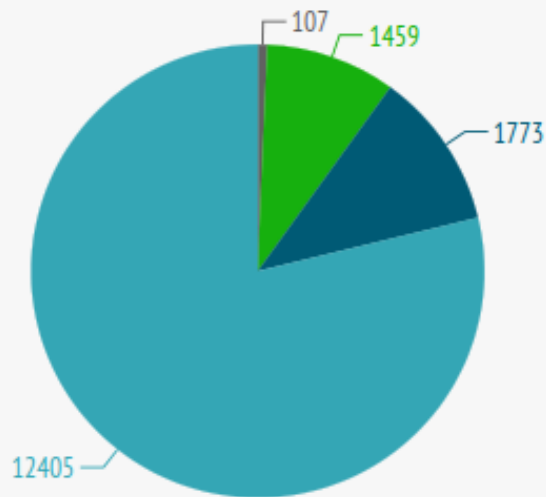
At the bottom of the map, there is a date range selector set to 'Aug 2011' to 'Oct 2011' and a 'Пусни' button.

От 5 май до 25 май, 2014г. на платформата "За честни избори" са постъпили общо 76 сигнала. Публикувани са 46 сигнала, разпределени в 6 категории по следния начин:

Разпределение на публикуваните сигнали в сайта "За честни избори"

Недействителни и сгрешени бюлетини (извън урната): 15 744

Несъответствие на номера на бюле... **Възпроизвеждаща техника**

Показан вот Сгрешени бюлетини

Недействителни и сгрешени бюлетини извън урната

Недействителни бюлетини по чл. 227,
използвана е възпроизвеждаща техника

1459

Недействителни бюлетини чл.227

Недействителни бюлетини по чл. 228,
показан вот

1773

Недействителни бюлетини чл.228

Що е „недействителен глас по кандидатски листи“?

Когато в бюлетината има отбелязване в квадратчето за една листа, но бюлетината не отговаря на останалите изисквания за действителност (не е по образец, не е гласувано с установения в закона знак, няма два печата на гърба от съответната СИК и др.), е налице недействителен глас за кандидатската листа.

Броят на недействителните гласове за съответните листи се вписва в т. 9 от протокола срещу наименованието на съответната партия, коалиция или името на независимия кандидат в графа „Недействителни гласове“.

Броят на бюлетините, върху които няма отбелязване за нито една листа (празна бюлетина) или са зачертани всички листи, или е гласувано за повече от една листа, се вписва в най-долния ред на графата „Недействителни гласове“ по т. 9 от протокола.

Брой недействителни гласове по кандидатски листи от общо 122 536 недействителни бюлетини, намерени в урните

Недействителни гласове по листи

Брой недействителни гласове за нито една или за повече от една листа от общо 122536 недействителни бюлетини, намерени в урните

Топ 10 на листите с най-голям процент недействителни гласове

Партия, Коалиция, ИК	Гласове	Недействителни гласове	% недействителни гласове
БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНО-ПАТРИОТИЧНА ПАРТИЯ	3000	318	10.60%
Коалиция НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИ ПАРТИИ НА БЪЛГАРИЯ (НПБ)	2499	240	9.60%
СЪЮЗ НА КОМУНИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ	3217	285	8.86%
БКП	9318	777	8.34%
Инициативен комитет - Евгения Златева Банева	6188	501	8.10%
БЪЛГАРСКАТА ЛЕВИЦА	11014	684	6.21%
Християндемократическа партия на България	2964	181	6.11%
Инициативен комитет - Виктор Тенчев Папазов	7652	393	5.14%
ПАРТИЯ НА ЗЕЛЕНИТЕ	5218	262	5.02%
ПП БАСТА	7330	344	4.69%

Топ 10 на листите с най-голям абсолютен брой недействителни гласове

Партия, Коалиция, ИК	Гласове	Недействителни гласове	% недействителни гласове
ДПС - Движение за права и свободи	386725	8925	2.31%
КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ	424037	7760	1.83%
ПП ГЕРБ	680838	7633	1.12%
БЪЛГАРИЯ БЕЗ ЦЕНЗУРА, ВМРО, ЗНС, ГЕРГЬОВ ДЕН	238629	4946	2.07%
ПП АТАКА	66210	1453	2.19%
РЕФОРМАТОРСКИ БЛОК	144532	1086	0.75%
АБВ - АЛТЕРНАТИВА ЗА БЪЛГАРСКО ВЪЗРАЖДАНЕ	90061	1046	1.16%
ПП НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ ЗА СПАСЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ (ПП НФСБ)	68376	818	1.20%
БКП	9318	777	8.34%
БЪЛГАРСКАТА ЛЕВИЦА	11014	684	6.21%

Избори за членове на ЕП 2014

Недействителни бюлетини по чл. 227,
използвана е възпроизвеждаща техника

Недействителни бюлетини чл.227

Парламентарни избори 2013

Недействителни бюлетини по чл. 180 от ИК,
показан вот

Недействителни бюлетини чл.180

Недействителни бюлетини по чл. 228,
показан вот

Недействителни бюлетини чл.228

Недействителни бюлетини по чл. 181 от ИК,
използвана е възпроизвеждаща техника

Недействителни бюлетини чл.181

Избори за членове на ЕП 2014

Топ 5 области с най-висок процент на недействителни бюлетини: Монтана, Видин, Сливен, София Област, Кюстендил

Парламентарни избори 2013

Топ 5 области с най-висок процент на недействителни бюлетини: Кърджали, Сливен, Видин, Шумен, Монтана

Организации, регистрирали независими наблюдатели на изборите 36

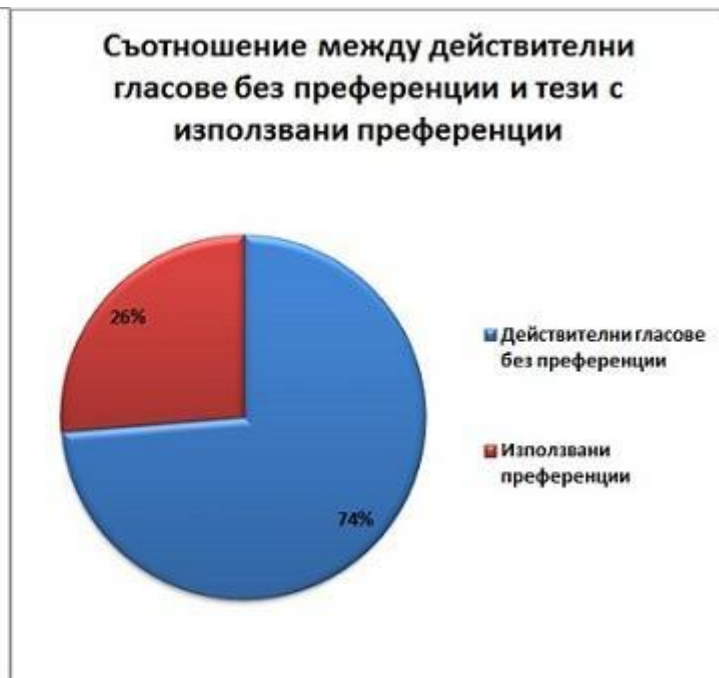
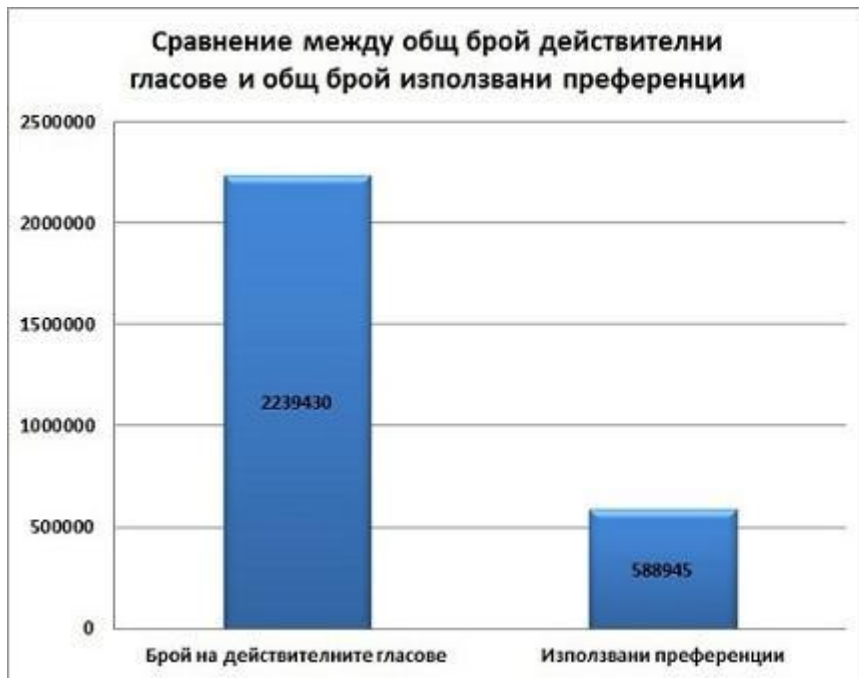
Общ брой регистрирани наблюдатели 60 857

Име на организацията, регистрирала наблюдатели	Брой наблюдатели, регистрирани към 24 май 2014 г.
Сдружение "Гражданско сдружение България без цензура"	8171
"ГРАЖДАНСКО ДВИЖЕНИЕ ДНЕС - ОБЩЕСТВО СРЕЩУ ПРОИЗВОЛА"	8151
Фондация "МЛАДЕЖКА ТОЛЕРАНТНОСТ"	7559
Сдружение "НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ БГ ПАТРИОТ"	7034
Сдружение "ПЛАН БГ"	6963
Сдружение "СИЛНА ИКОНОМИКА ЛОЯЛНА АЛТЕРНАТИВНА СИЛА"	5672
Сдружение "ГРАЖДАНСКА ИНИЦИАТИВА ЗА СВОБОДНИ И ДЕМОКРАТИЧНИ ИЗБОРИ"	4214
Сдружение "НОВА АЛТЕРНАТИВА"	3397
Фондация "ЕВРОПЕЙСКА АЛТЕРНАТИВА ЗА РАЗВИТИЕ"	3163
Сдружение "МЛАДЕЖИ ЗА БАЛКАНИТЕ"	1629
Фондация "ИНСТИТУТ ЗА МОДЕРНА ПОЛИТИКА"	1274
Сдружение "АКТИВНО ОБЩЕСТВО"	596
Сдружение "СЪХРАНЯВАНЕ НА ДЕМОКРАТИЧНИТЕ ЦЕННОСТИ"	530
"ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ"	423
"ГРАЖДАНСКО СДРУЖЕНИЕ В"	414
Сдружение "България на гражданите"	407
"АСОЦИАЦИЯ НА МЛАДИТЕ ЮРИСТИ"	320
Сдружение "ФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СТУДЕНТСКИ ДРУЖЕСТВА"	261
Фондация "ГАЛЪП ИНТЕРНЕТЪНЪЛ ИНСТИТУТ" АД	120
Сдружение "ИНСТИТУТ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПУБЛИЧНАТА СРЕДА"	100
Сдружение "БЕСТУБИ"	100

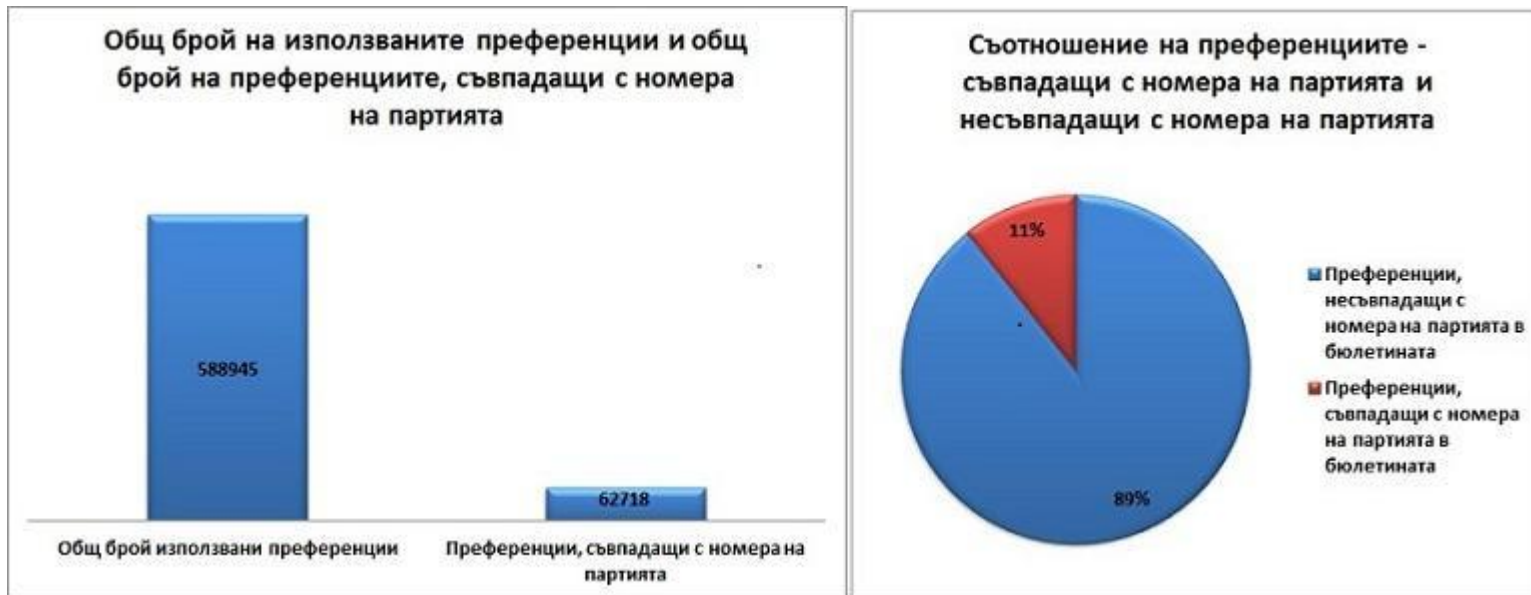
Застъпници и политически представители на партиите и коалициите, които спечелиха места в Европейския парламент

Политическа партия	Застъпници	Политически представители		Общ брой:
БВЦ	9852	7525	→	17377
ГЕРБ	5834	3840	→	9674
ДПС	7748	4422	→	12170
БСП	9224	6678	→	15902
РБ	7752	2624	→	10376
	↓	↓		↓
Общ брой:	40410	25089		65499

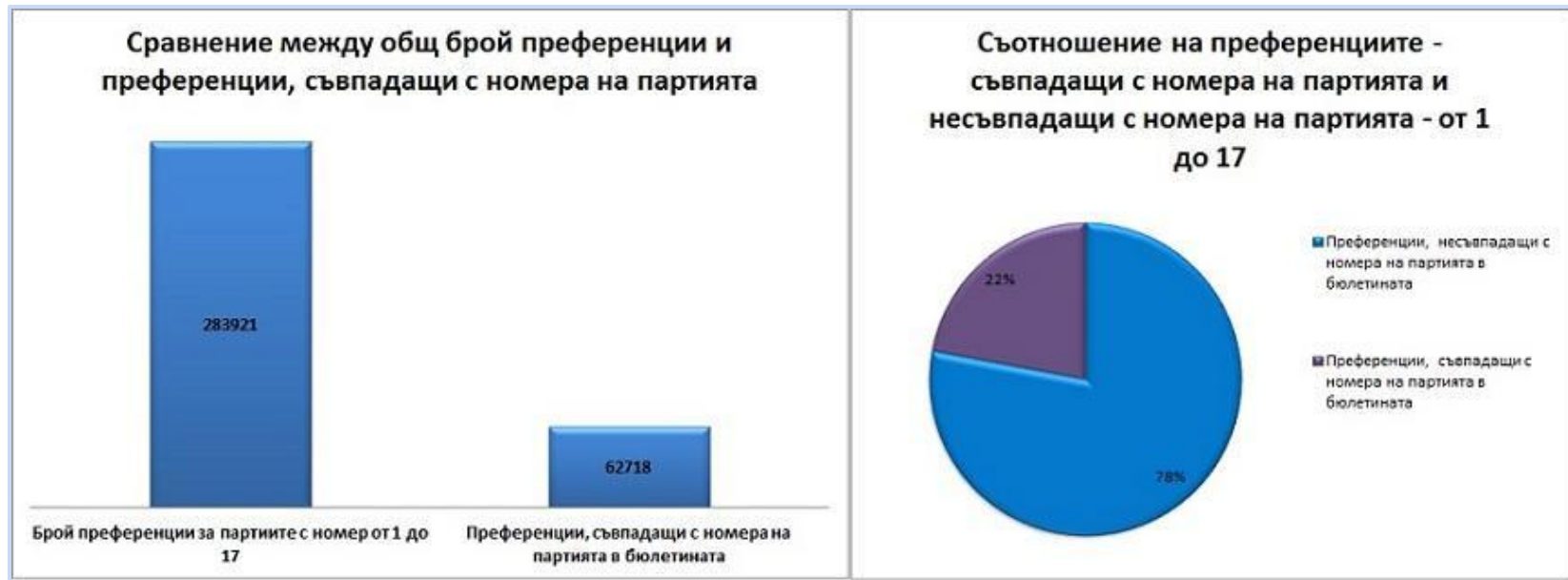
Действителни гласове и използвани преференции

Преференции, съвпадащи с номера на партията

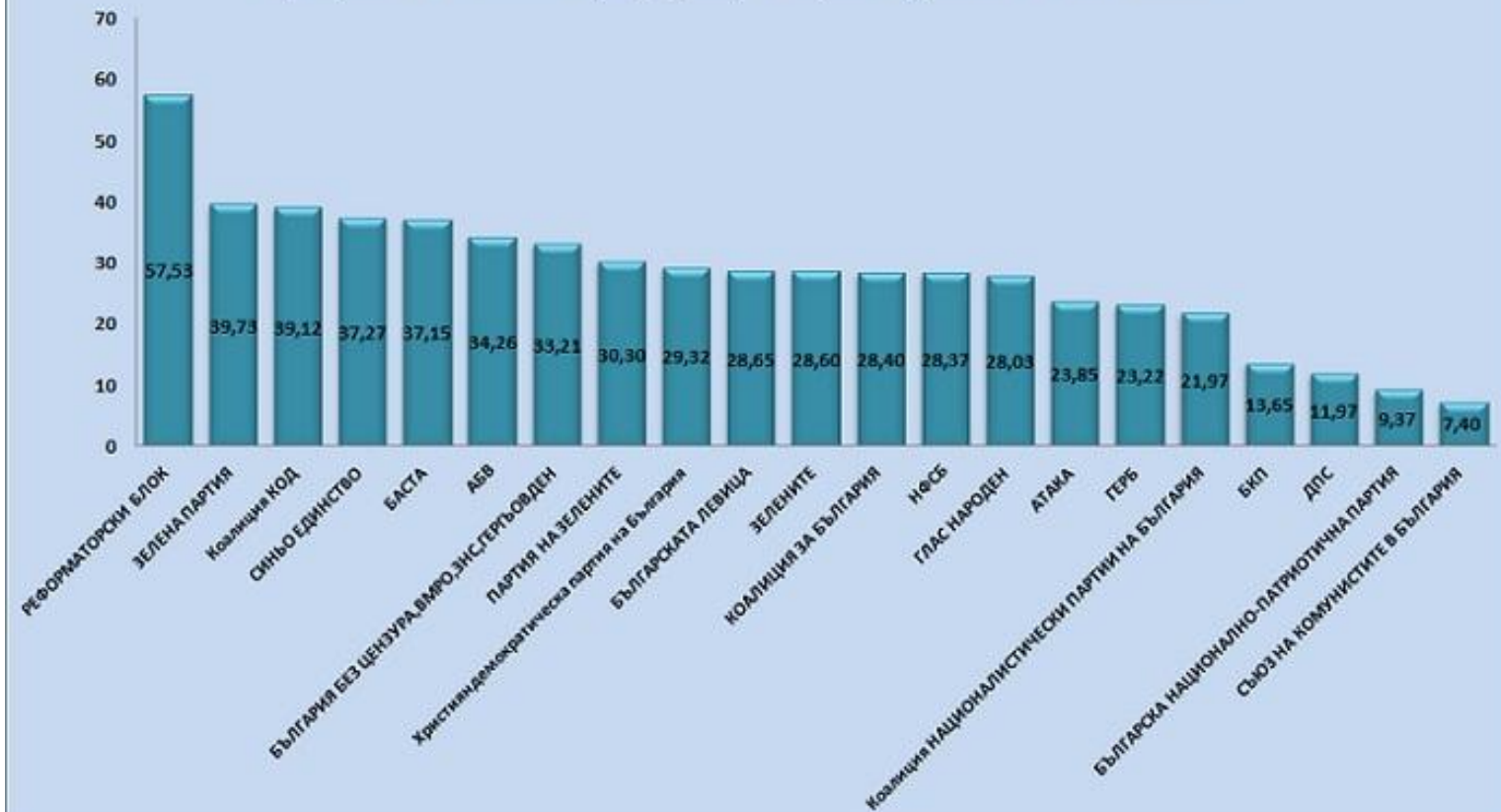
Преференции, съвпадащи с номера на партията - от 1 до 17

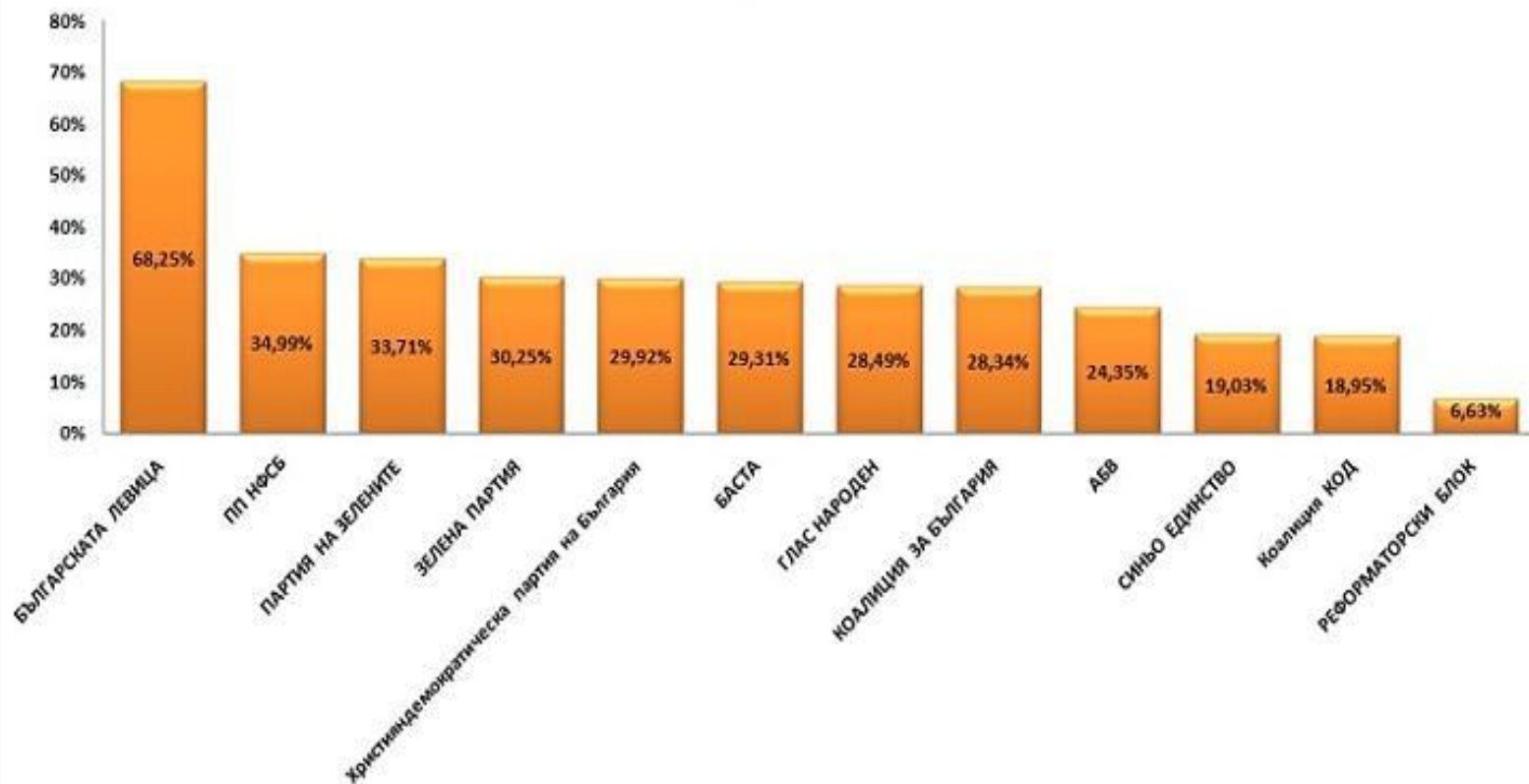
34 кандидати са събрали над 5 % преференциален вот. Това води до размествания в листите на 11 политически партии и коалиции.

Кандидатска листа	Име на кандидат	%	Име на кандидат	%	Име на кандидат	%
БЪЛГАРСКАТА ЛЕВИЦА	Маргарита Милева Милева	19.56				
ПП ГЛАС НАРОДЕН	Христо Георгиев Лафчиев	10.91	Александър Трифонов Алеков	7.99		
ПАРТИЯ НА ЗЕЛЕНИТЕ	Валентин Симеонов Симов	6.73	Диан Тодоров Пенчев	10.21		
ПП ЗЕЛЕНА ПАРТИЯ	Минчо Христов Куминев	20.05	Александър Панайотов Каракачанов	12.02		
Християндемократическа партия на България	Ирина Юлий Абаджиева-Репуц	10.22	Христо Крумов Станчев	8.77		
БЪЛГАРСКА НАЦИОНАЛНО-ПАТРИОТИЧНА ПАРТИЯ	Петър Станиславов Манолов	5.50				
СИНЬО ЕДИНСТВО	Надежда Николова Нейнски	20.41	Николай Любчев Драгомиров	7.09		
РЕФОРМАТОРСКИ БЛОК	Меглена Щилиянова Кунева	14.74	Светослав Христов Малинов	27.10		
ПП НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ ЗА СПАСЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ(ПП НФСБ)	Валери Симеонов Симеонов	10.01	Любомир Александров Желев	9.93		
ПП БАСТА	Мирослав Христофоров Найденов	8.29	Надежда Христова Бацанова	7.00	Едуард Кероп Арсенян	10.89
АБВ - АЛТЕРНАТИВА ЗА БЪЛГАРСКО ВЪЗРАЖДАНЕ	Ивайло Георгиев Калфин	19.30	Ивайло Валентинов Русчев	8.34		
КОАЛИЦИЯ ЗА БЪЛГАРИЯ	Сергей Дмитриевич Станишев	6.61	Момчил Стефанов Неков	8.05		
Коалиция КОД - Антония Първанова, Илиана Раева - ОБ, НДСВ, СДП	Антония Стефанова Първанова	18.70	Илиана Райчева Сиракова	8.72	Лъчезар Георгиев Танев	7.41
ПП ГЕРБ	Томислав Пейков Дончев	15.91				
ПП АТАКА	Волен Николов Сидеров	12.84				
СЪЮЗ НА КОМУНИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ	Цветомир Петров Стоянов	5.50				
ЗЕЛЕНИТЕ	Атанас Георгиев Чобанов	11.69				
БЪЛГАРИЯ БЕЗ ЦЕНЗУРА,ВМРО,ЗНС,ГЕРГЬОВДЕН	Николай Тихомиров Барекков	10.95	Ангел Чавдаров Джамбазки	8.58		
Коалиция НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИ ПАРТИИ НА БЪЛГАРИЯ (НПБ)	Симеон Славейков Костадинов	7.88	Павел Михайлов Чернев	8.88		

Процент използвани преференции спрямо действителните гласове

Процентно съотношение на предпочитиите, съвпадащи с номера на партията

Сравнение - процент на използваните преференции и процент на "двойните" преференции

